

NETTVERKSMØTE FOR TILSKUDD

14. august 2025

Dagens program

Tid	
12.05	Økokrim innleder om økonomisk kriminalitet og særlig enhetens erfaringer fra arbeid knyttet til misbruk av tilskuddsordninger
13.00	Pause – 15 minutter
13.15	Myndigheten for ungdom- og sivilsamfunnsspørsmål (MUCF) i Sverige snakker om deres erfaringer og hvilke tiltak som er igangsatt.
14.30	Pause – 10 minutter
14.40	Paneldebatt
15.15	Avslutning og takk for nå

ØKONOMISK KRIMINALITET I TILSKUDD- FORVALTNINGEN

ØKOKRIM

Økonomisk kriminalitet og mislighold i tilskuddsforvaltningen

Petter Nordeng og Elisabeth Frankrig

-
1. Innledning - bakgrunn
 2. Forebygging – etterretning - etterforsking
 3. Hva kan vi lære fra støtteordningene under pandemien
 4. Fremtidig samarbeid

Hva kan vi lære av støtteordningene under i pandemien

- Covid-prosjektet
 - Hvorfor
 - Hvordan
 - Forebyggingspotensiale
- Sakseksempler
 - Konserter
 - Kultur
 - Hjelp til sårbare grupper

Fremtidig samarbeid – muligheter fremover

- Regelverk og kontroll
 - Gjennomgang
 - Risikovurderinger
 - Samlet oversikt?
 - Avdekke bedragerier
- Kompetanseheving
 - Kompetanse på fag
 - Kompetanse på kriminalitet
 - Samarbeid

PAUSE

ERFARINGER FRA MUCF

Balansen mellan tillit och kontroll för civilsamhället

MUCF hösten 2025

Presentation av MUCF

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

Marie Pettersson Hallberg **Sara Lif Andersson**

Avdelningschef för
statsbidrag på MUCF
sen 2019.

Enhetschef för enheten för
bidragsstöd sen 2024.

Innehåll

MUCF:s utveckling av kontrollarbetet

- Uppföljningsplan och uppföljningsgrupp
- Balans mellan tillit och kontroll
- Utmaningar och exempel
- Demokrativillkoren

Samarbete mellan myndigheter och kommuner

- Nätverk
- Delila - samverkansgrupp
- Utbetalningsmyndigheten
- Stödfunktion för bidragsgivande myndigheter
- Stödfunktion för civilsamhället

MUCF:s utveckling av kontrollarbetet

Uppföljningsplan och uppföljningsgrupp

Uppföljningsplan

Syfte: säkerställa att statsbidrag endast betalas ut till berättigade organisationer, genom att införa årligen uppdaterade rutiner och kontroller.

- Bakgrund – Riksrevisionen och Statskontoret
- Riskbaserat urval
- Verksamhetsbesök

Uppföljningsgrupp

- jurister, ekonomer och handläggare
- Växling mellan ordinarie handläggning och fördjupad kontroll

MUCF:s utveckling av kontrollarbetet

Balans mellan tillit och kontroll

- **Ökad kontroll – men varför?**
- **Tillitens plats i systemet**
- **Slutsats: Ett skifte mot mer kontroll – men med tillit i grunden**

MUCF:s utveckling av kontrollarbetet

Utmaningar och exempel

- **Förordningar och frihet för civilsamhället**
- **Ekonomi**
- **Myndighetssekretess**
- **Press och media**
- **Praxis**

MUCF:s utveckling av kontrollarbetet

Utmaningar och exempel

- Ekonomiska oegentligheter så som suspekta anställningsavtal, privata kostnader, inköp av bilar, renovering av badrum, bröllop, felaktig bokföring
- **Kopplingar till utländska odemokratiska regimer** och terrorgrupper, diasporaskatt i Sverige, resor till IS
- Falska medlemmar och oreda i föreningen
- **Släktskapsjäv**
- Oetiska metoder för medlemsrekrytering
- Njutningsäktenskap
- Kommunism – bra eller dåligt?
- Gazakonflikten
- **Pajkastning mellan partipolitiska organisationer** – yttrandefrihet eller uppmaning till brott?
- Interna konflikter om vem som är den rättmätiga företrädaren för en organisation.
- Läxhjälpstiljoner
- Romani kris
- Rättshaverister
- **Demokratisk uppbyggnad**

MUCF:s utveckling av kontrollarbetet

Demokrativillkoren

En organisation som tar emot statligt stöd, exempelvis i form av statsbidrag, ska enligt dessa villkor

ha ett **syfte** som är förenligt med de värderingar som präglar ett demokratiskt samhälle,

vara **demokratiskt uppbyggd**,

i sin verksamhet **respektera demokratis idéer**, inklusive principerna om jämställdhet och förbud mot diskriminering.

MUCF:s utveckling av kontrollarbetet

Demokrativillkoren

Stöd får inte lämnas till en organisation om den eller någon av dess företrädare som agerar inom ramen för verksamheten

Stöd får inte heller lämnas till en organisation om det framkommer att någon av dess samarbetsorganisationer, eller en företrädare för samarbetsorganisationen, agerar på ett sådant sätt som anges i första stycket.

1. **utövar våld, tvång eller hot** mot en person eller på annat sätt kränker en persons grundläggande fri- och rättigheter,

2. **diskriminerar** personer eller grupper av personer eller på annat sätt bryter mot principen om **alla människors lika värde**,

3. **försvarar, främjar eller uppmanar** till sådana ageranden som anges i 1 eller 2, eller

4. **motarbetar det demokratiska styrelseskicket.**

Demokrativillkoren fortsättning

Särskilda skäl (exkluderingsgrunder)

- 1. organisationen har **tagit avstånd** från agerandet,
- 2. organisationen har **vidtagit adekvata åtgärder** för att säkerställa att agerandet inte upprepas,
- 3. det är fråga om ett **enstaka agerande**, och
- 4. agerandet ligger **långt tillbaka i tiden**.

Vid allvarliga överträdelser av en samarbetsorganisation, eller dess företrädare, ska det vid bedömningen även särskilt beaktas om samarbetet har avbrutits.

Demokrativillkoren fortsättning

Exempel på svårigheter att bedöma

Särbehandling

“Inom ramen för verksamheten”

Demokratiskt agerande ska gälla även utanför Sveriges gränser

Vad går först?
Diskriminering eller teologiska övertygelser?

Vem är företrädare och samarbetsorganisation?

Viss civil olydnad kan accepteras.

Granskning av medlemsförening / församling

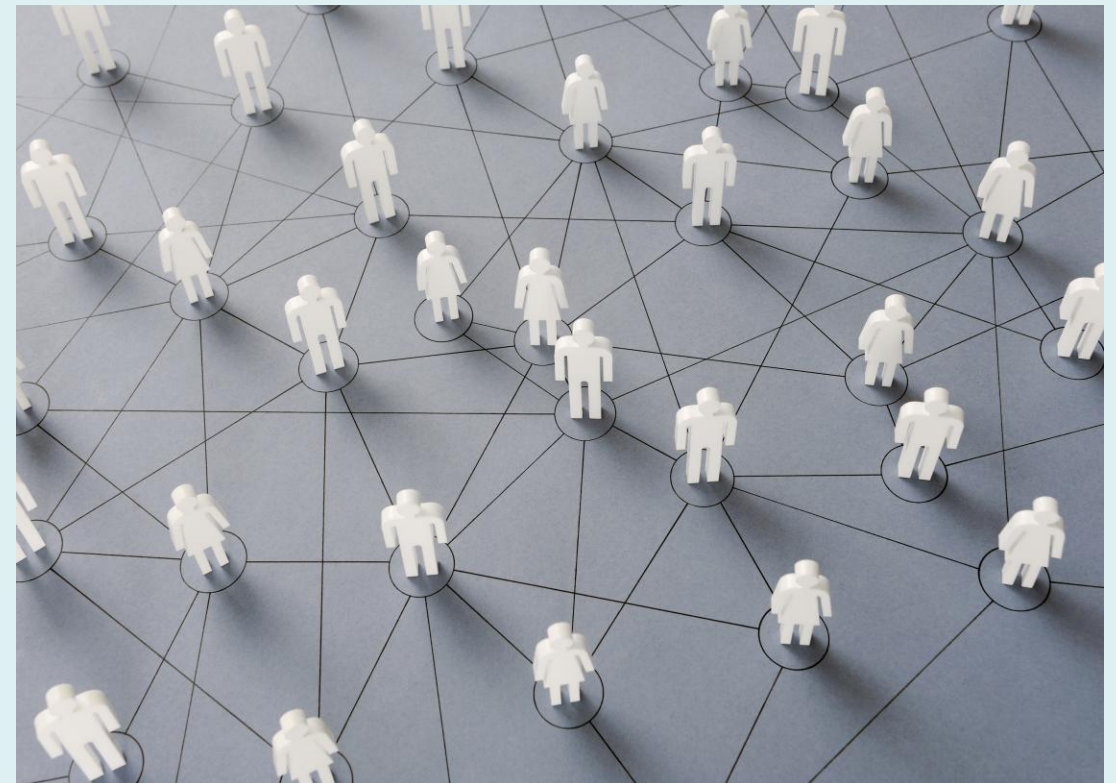
Vuxnas val?

Samarbete mellan myndigheter och kommuner

Nätverk

Mellan myndigheter och kommuner

- Nätverk för kontroll och granskning
- Resultat och effekter
- Delila
- Juristnätverk
- Nätverk för Unga som varken arbetar eller studerar
- Statens demokratinätverk för myndigheter och nationella organisationer
- MIK Sverige (nätverk av 22 myndigheter och organisationer som arbetar med medie- och informationskunnighet)
- Myndighetsnätverk för etablering och fortsatta studier för personer med IF
- Agenda2030-pilot "regional samordning mellan myndigheter". Ingår gör BO, Skolverket, Länsstyrelsen, Folkhälsomyndigheten, MFOF, Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen
- Statens arbete mot rasism, hbtqi-fobi och hatbrott
- Myndighetsnätverk inom området nationella minoriteter

Samarbete mellan myndigheter och kommuner

Delila - samverkansgrupp

Syftet med gruppen är att sprida information om felaktiga utbetalningar och sammanställa förslag på åtgärder för att minska risken för felaktiga utbetalningar från bidragsgivande myndigheter.

- Vad gör man i gruppen?
- Vad jobbar man med framåt?

Samarbete mellan myndigheter och kommuner

Utbetalningsmyndigheten

Uppdrag och huvuduppgifter

- Utbetalningsmyndigheten är en statlig förvaltningsmyndighet under Finansdepartementet, inrättad den 1 januari 2024
- Dess centrala uppdrag är att:
 - **Förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar**
 - **Administrera utbetalningar** från olika välfärdssystem samt skattekontot hos Skatteverket via ett gemensamt system med **transaktionskonto**,
 - Myndigheten samla in, analysera och sprida erfarenheter om felaktiga utbetalningar
 - Beredskapsroll och ska säkra statliga utbetalningar även vid kris och krig
 - Medverkar i arbetet mot grov och organiserad brottslighet
- Regeringen har **tillsatt en utredning i juni 2025** för att se över att inkludera just civilsamhällets utbetalningar i framtiden.

Samarbete mellan myndigheter och kommuner

Stödfunktion för bidragsgivande aktörer

- Syfte

Att genom stöd till bidragsgivande aktörer bidra till enhetlighet i bedömningar, ökad rättssäkerhet och erfarenhetsutbyte hos bidragsgivande aktörer av statsbidrag.

- Arbetsuppgifter

Under framtagande/uppstart men vi ser hittills behov av rättslig vägledning, stöd kring ekonomifrågor i handläggning/bedömning av rapportering, samlade utbildningsinsatser, informations- och erfarenhetsutbyte samt stöd för olika funktioner exempelvis handläggare, önskan om forum för att diskutera frågor kopplade till demokrativillkoret för att nämna något.

Samarbete mellan myndigheter och kommuner

Stödfunktion för civilsamhället

- Syfte

Att stödja civilsamhällets organisationer som vill utveckla organisationens förmåga att hantera nödvändiga krav på administrativ kompetens.

- Arbetsuppgifter

Vägledning och stöd för civilsamhällets organisationer inom föreningsdemokrati, ekonomihantering i förening samt ansökningsprocessen för statsbidrag.

Hjälper till med webbutbildningar och webinarier riktat till civilsamhällets organisationer.

Tack för mig!

Frågor?

marie.pettersson.hallberg@mucf.se

sara.lif.andersson@mucf.se

- bidrag@mucf.se

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

Genom **kunskap** och **stöd** gör vi
nytta för **Sveriges unga** och för
det **svenska civilsamhället**

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

Besök vår webbplats

» mucf.se

Prenumerera på våra nyhetsbrev

» mucf.se/nyhetsbrev

Följ oss i sociala medier

» facebook.com/ungciv

» instagram.com/ungciv

» twitter.com/ungciv

PAUSE

PANELDEBATT

VEIEN VIDERE

Direktoratet
for forvaltning og
økonomistyring

Ses 13.november!